

РЕШЕНИЕ

№ 6455

гр. София, 03.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 75 състав,
в публично заседание на 03.10.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Геновева Йончева

при участието на секретаря Наталия Дринова, като разгледа дело номер **8162** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство по член 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/, във връзка с член 13, ал. 9 от Закона за енергетиката /ЗЕ/.
Образувано е по жалба на „Топлофикация ВТ“ АД със седалище в [населено място] и адрес на управление [улица], представлявано от А. Л. Д., срещу Решение № Ц-26/01.07.2021 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР/Комисията), в частта по т. 7, с която по подадено заявление за утвърждаване на цени на електрическа и топлинна енергия, считано от 01.07.2021 г., и след извършени от регулатора корекции са утвърдени цени на елементите на необходимите приходи на „Топлофикация ВТ“ АД за следващия ценови период (01.07.2021 г. – 30.06.2022 г.), както следва: 1. Преференциална цена на електрическата енергия (без ДДС) - 292,43 лв./MWh; 2. Премия по чл. 33а от ЗЕ - 167,36 лв./MWh; 3. Еднокомпонентна цена на топлинната енергия с топлоносител гореща вода (без ДДС) -107,47 лв./MWh; 4.

Ценообразуващи елементи на цените по т. 1 и т. 3: Необходими годишни приходи - 8 493 хил. лв., в т. ч.: разходи - 8 396 хил. лв., от които условно-постоянни - 1 564 хил. лв. и променливи - 6 832 хил. лв.; Регулаторна база на активите - 1 838 хил. лв.; Н. на възвръщаемост - 5,26%; Електрическа енергия от високоефективно комбинирано производство - 18 600MWh; Топлинна енергия с топлоносител гореща вода - 28 413 MWh.

В жалбата са изложени доводи за незаконосъобразност на решението в оспорената му част, като постановено при съществени процесуални нарушения, неправилно приложение на материалния закон и несъобразяване с целта на закона – отменителни

основания по чл. 146, т. 3, 4 и 5 АПК. Според топлофикационното дружество Комисията е подхождала формално без да анализира в детайли фактите и обстоятелствата, влияещи върху формиране на предложените за утвърждаване цени. Счита че това процедуриране е довело до постановяване на акт в нарушение на чл. 35 АПК. Възражава срещу приложения от регулатора общ подход на корекциите към всички лицензианти. Твърди, че ценовото решение противоречи на разпоредбите на чл. 23, т. 5 и чл. 31, т. 1, т. 2 т. 4 ЗЕ, тъй като не са спазени изискванията утвърдените цени да възстановяват икономически обосноващите разходи за лицензионната дейност на „Топлофикация - ВТ" АД и да осигуряват икономически обоснована норма на възвръщаемост на капитала, както и да са определени по прозрачен начин, основан на обективни критерии. За нарушени се сочат и норми от относимата за случая подзаконова нормативна уредба - Наредба № 5 от 23.01.2014 г. за регулиране на цените на топлинната енергия, чл. 2, ал. 2, т. 1, чл. 3, ал. 2, т. 1, чл. 24, чл. 49, ал. 1 и чл. 56 от Наредба № 1 от 14.03.2017 г. за регулиране на цените на електрическата енергия, както и Указанията за образуване на цените на топлинната енергия и на електрическата енергия от комбинирано производство при регулиране чрез метода „норма на възвръщаемост на капитала" приети с протокол по Решение № 116 от 6.06.2018 г. по т. 1 („Указанията").

По отделните ценообразуващи компоненти:

Първата група възражения касаят извършената корекция на разходите за закупуване на недостигащи емисионни квоти. Жалбоподателят застъпва позиция, че Комисията в нарушение на материалния закон не признава в заявения размер разходи, присъщи на лицензионната дейността на дружеството и относими към регулаторния период - за закупуване на квоти за въглеродни емисии. Изтъква установеното в чл. 48, ал. 1 от Закона за ограничаване изменението на климата (ЗОИК) задължение топлофикационното дружество да предаде емисионни квоти, равняващи се на общото количество емисии, отделени от инсталацията през предходната година, като сочи, че при недостиг, какъвто е конкретният случай, „Топлофикация - ВТ" АД трябва да ги закупи и съответно да извърши разходи за това. Акцентира, че дружеството не разполага с безплатни квоти и е необходимо да закупи цялото му необходимо количество. Обобщава, че КЕВР е утвърдила разходите въз основа на цена на квотите от 51 евро/тон, която е недостатъчна и не отговаря на сравнителни борсови данни и тенденции от международни източници, които Комисията на основание чл. 3, ал. 6 НРЦЕЕ е задължена да съобрази за следващия ценови период.

Втората група възражения са във връзка с извършената корекция на заявените разходи за заплати и възнаграждения, целящи достигане на средните нива за сектора съгласно данните на Националния статистически институт. Жалбоподателят твърди, че е нарушен принципът за равенство по чл. 8, ал. 2 АПК. КЕВР не била съобщила, че топлофикационното дружество изпитва сериозни затруднения при намирането на персонал и има голямо текучество, поради ниските заплати в предприятието.

Третата група възражения са насочени срещу коригираните с решението разходи за обслужване, ремонт и поддръжка на производствени агрегати, като се оспорва преценката на Комисията в контекста на представените от енергийното предприятие писмена обосновка и доказателства към заявлението за цени. В акта липсвал подробен анализ относно достатъчността на ремонтните разходи за новия ценови период, а направеният такъв е базиран на неотнесими факти и обстоятелства.

Четвъртата група възражения е срещу утвърдената норма на възвръщаемост на

привлечения капитал, която съгласно Указанията се изчислява като средно претеглена величина от договорените годишни лихви на заемите и относителното тегло на съответния заем в общата сума на привлечения капитал. Жалбоподателят твърди, че КЕВР неправилно е процедира на база статистически данни на БНБ към 31.12.2020 г. Счита, че не е икономически обосновано статистическите данни за лихвените нива към края на 2020 г. да се прилагат към кредити, привлечени от топлофикационното дружество в предходен регулаторен период, при положение че дружеството няма нито задължението, нито възможността да предоговори или рефинансира кредитите си ежегодно.

В заключение се оспорва и правомерността на извършеното коригиране на „технологичните разходи по преноса“ с доводи, че намаляването им не отговаря на техническите характеристики на топлофикационната мрежа на „Топлофикация - ВТ“ АД, доколкото няма данни по преписката за изменение на топлопреносната мрежа спрямо отчетния период. Посочва се, че предвид нивото на амортизация на топлопреносната мрежа, дружеството експлоатирало транзитни участъци с голяма дължина при значителни загуби на енергия от топлообмен с околната среда. Изключването на тези участъци е недопустимо от гледна точка на социалното влияние върху битовия и обществен сектор в града. Същевременно, непризнаване на реално генерираните разходи по топлопреноса не позволявало на дружеството да осъществи инвестиционно-ремонтната си програма по отношение на топлопреносната мрежа и да достигне признатите средни разходи по преноса за топлофикационните мрежи в страната.

В обобщение се излага, че Решение № Ц-26/ 01.07.2021 г. в обжалваната му част противоречи на изрично формулираните в Закона за енергетиката цели, а именно създаване на предпоставки за качествено и сигурно задоволяване потребностите на обществото от електрическа енергия, и създаване и развитие на конкурентен и финансово стабилен енергиен пазар. Застъпва се категоричната позиция, че определянето на икономически необосновани цени, които не възстановяват разходите за дейността на производителите на електрическа енергия не съответства на така заложените в закона цели, както и на основния принцип за съразмерност.

В съдебно заседание жалбоподателят, чрез процесуален представител – адв. И. Ц., поддържа жалбата на изложените в нея основания. Излага подробни съображения в писмени бележки. Претендира отмяна на решението в оспорената част и връщане на преписката на енергийния регулатор със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона, ведно с присъждане на сторените съдебни разноски, съобразно представен списък по чл. 80 от Гражданския процесуален кодекс (ГПК).

Ответникът – Комисията за енергийно и водно регулиране, чрез процесуалния си представител – юристконсулт Й. В., оспорва жалбата. Представя писмени бележки. Претендира юристконсултско възнаграждение.

Заинтересованата страна – Фонд „Сигурност на електроенергийната система“, не изпраща представител и не ангажира становище по оспорването.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена за възможността за встъпване в настоящото производство, не изпраща представител и не взема становище по жалбата. Административен съд София-град, III отделение, 75-ти състав, като обсъди събраните по делото доказателства, съобрази доводите на страните и на основание чл. 168, ал. 1 АПК извърши служебна проверка на законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, приема за установено

следното:

Предходно утвърдените цени на топлинна енергия и определени преференциални цени на електрическата енергия на дружествата в сектор „Топлоенергетика“ са приети с Решение № Ц-28/01.07.2020 г. за периода 01.07.2020 г. - 30.06.2021 г.

Във връзка с изтичането на регулаторния период, на основание чл. 3, ал. 2, т. 1, вр. чл. 24 НРТЦЕ, с писмо на КЕВР с изх. № Е-14-00-2 от 15.03.2020 г., е указано на дружествата от сектор "Топлоенергетика" до 01.04.2021 г. да подадат заявления за утвърждаване на цени на енергия, като представят отчетни и прогнозни данни, описани детайлно в писмото.

Със заявление с вх. № Е-14-05-3 от 31.03.2021 г. „Топлофикация ВТ“ АД е предложило за утвърждаване цени на енергия, без ДДС, считано от 01.07.2021 г., както следва: преференциална цена на електрическата енергия, произведена по комбиниран начин - 281,33 лв./M Wh; еднокомпонентна цена на топлинна енергия с топлоносител гореща вода - 148,80 лв./MWh, които са изчислени със следните цени на горивата: цена на природен газ 505,00 лв./knm³ (без акциз и ДДС) и цена на биомаса - 145 лв./t при калоричност 4 500 kcal/kg.

Дружеството е представило и обосновка на прогнозните ценообразуващи елементи за ценовия период 01.07.2021 г. – 30.06.2022 г., в т.ч. условно постоянни разходи и променливи разходи.

В първите по пера са включени:

1. Разходи за амортизации – за 2020г. отчетените разходи за амортизации на дълготрайни активи (ДА) са били 122 хил. лв., в т. ч. 38 хил. лв. за производство на електрическа и топлинна енергия и 84 хил. лв. за пренос на топлинна енергия. За следващия ценови период 01.07.2021 г.-30.06.2022 г. прогнозните разходи за амортизации са определени на 140 хил. лв., включващи 91 хил. лв. прогнозните разходи за амортизации в производството на електрическа и топлинна енергия (в т. ч. за производство на електрическа енергия - 44 хил. лв., за производство на топлинна енергия - 47 хил. лв.) и прогнозните разходи за амортизации на ДА в преноса на топлинна енергия за ценовия – 49 хил. лв. Т.е. в сравнения с преходния период разходите за амортизации на топлофикационното дружество са завишени с общо 18 хил. лв., както следва: увеличение на разходите за амортизации за производство на топлинна енергия /амортизация на реконструкция през 2020 г. на котел ВК 50/; увеличение на разходите за амортизация на активи в преноса на топлинна енергия, поради подновяване на част от топлопреносната мрежа по първа и втора магистрала.

2. Разходи за ремонти - отчетените през 2020 г. такива са били общо 368 хил. лв., в т. ч. отнесени към производството на електрическа енергия 147 хил. лв., към производството на топлинна енергия 158 хил. лв. и към преноса на топлинна енергия 63 хил. лв. Дружеството е заявило прогнозни разходи за следващия ценови период 01.07.2021 г. - 30.06.2022 г. - 713 хил. лв., от които за ремонт в производството на електрическа енергия - 526 хил. лв., за ремонт в производството на топлинна енергия - 20 хил. лв. и общо за двата продукта 100 хил. лв. Прогнозните разходи за ремонт в преноса на топлинна енергия са изчислени на 67 хил. лв.

Описано е, че в отнесените към електрическата енергия разходи се включват регулярно задължителното техническо обслужване, ремонт и поддръжка на газо-бутален двигател Wartsila 16V25SG, в т. ч. диагностика на двигателя, диагностика на генератора, диагностика на трансформатор 620 kV, подмяна на основни лагери, подмяна на биелни лагери, подмяна на 32 бр. смукателни клапани,

подмяна на 32 бр. изпускателни клапани, подмяна на 64 бр. бутални сегменти, подмяна на 2 бр. цилиндрови глави, подмяна на 4 бр. цилиндрови ризи и др. дейности, съгласно техническата инструкция на производителя. Планираните разходи по тази точка са определени на 210 хил. лв. Освен задължително техническо обслужване, ремонт и поддръжка на газо-бутален двигател Wartsila 16V25SG, дружеството предвиждало да закупи резервни части за обезпечението на аварийните ремонти, димогарни тръби и материали за поддръжка неутрилизатор на димни газове в общ размер на 90 хил. лв. Предвидена е и подмяна на моторно, турбинно и генераторно масло и запалителни свещи - Wartsila 16V25SG; ремонт на електрическите уредби 6 kV, част от инсталацията за високо ефективно комбинирано производство на електрическа енергия; разходи за трансформаторно масло и задължително техническо обслужване на турбокомпресорите АВВ VTR-254-11. Посочено е, че разходите, отнесени към производството на топлинна енергия, са пряко свързани с поддържането в добро техническо състояние на основните производствени мощности за производство на топлинна енергия, в т.ч. техническо обслужване и ремонт на парен котел ПТ-10 и водогреен котел Bertsch.

Предвидени са също общи разходи за двата продукта, включващи разходи за рехабилитация на топлообменните апарати на когенерационната инсталация и за ремонт на покрива на машинна зала.

Разходите, относими към преноса на топлинна енергия, са описани съобразно ремонтната програма на дружеството, включваща: подмяна на салникови компенсатори с нови компенсатори от линзов тип, подмяна на спирателна арматура, подмяна на амортизирани участъци от топлопреносната мрежа, дефектовка на участъци от ТПМ; ремонти и подмяна на дефектирало оборудване в абонатните станции.

3. Разходи за заплати и възнаграждения - за прогнозирания ценови период са били предвидени 732 хил. лв., представляващи завишение с 63 хил. лв. в сравнение с отчетените 669 хил. лв. за 2020 г. Увеличението на заплатите на работещите в дружеството е базирано на увеличението на МРЗ с 9,4% и данните за средната месечна заплата на наетите лица по трудови правоотношения за 2020 г. в отрасъла по данни на НСИ. Посочен е средносписъчен състав на персонала към 31.12.2020 г. - 38 работници и служители и изпълнителен директор. Акцентирано е, че дружеството изпитва затруднение в набирането на квалифициран персонал, поради което с повишаване на възнагражденията се цели приближаване до нивото на възнаграждения в сектор „Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива“.

4. Разходи за социални и здравни осигуровки, социални разходи.

Прогнозираните разходи за осигуровки са обвързани с разходите за заплати и възнаграждения за ценовия период от 01.07. 2021 г. до 30.06.2022 г. Социални разходи не са прогнозирани.

5. Разходи, пряко свързани с регулираните дейности по Закона за енергетиката – определени са на 738 хил. лв., включващи горива за транспорт, материали за текущо поддържане, въоръжена и противопожарна охрана, наем на „Газов генераторен комплект №" - 502" когенератор съгласно Договор за наем с „Топлофикация Бургас“ АД, наем на Т. „MANITU" телескопичен манипулатор съгласно договор с „МИНА Станянци" АД, [населено място], безплатна храна за работниците по Наредба 11; верификация на годишни доклади за емисии парникови газове и такса за депониране

на отпадъци в котел ПТ 10. Към променливи разходи са отнесени разходи за вода (отчетените разходи общо за вода за 2020 г. са 344 хил. лв., от които в производството са 46 хил. лв.), които за новия ценови период са завишени във връзка с въвеждането на котел ПТ 10 в действие и необходимостта от почистване на димни газове от прах чрез воден скубер.

Във връзка с подадените от дружествата от сектор "Топлоенергетика" заявления за утвърждаване на цени на енергия е създадена работна група при Комисията, която е извършила преглед на заявленията и приложенията към тях.

Изготвен е доклад № Е-Дк-495 от 21.05.2021 г. от дирекция "Електроенергетика и топлоенергетика" и дирекция "Правна", обективиращ извършения регулаторен преглед и утвърждаване на цени на топлинна енергия и определяне на цени премии за електрическа енергия, произведена от комбинирано производство на дружествата от сектор "Топлоенергетика", считано от 01.07.2021 г.

Докладът е приет на закрито заседание на КЕВР от 27.05.2021 г. с протокол № 97 от същата дата и е публикуван на интернет страницата на Комисията.

На 02.06.2021 г. КЕВР е провела открито заседание от разстояние съгласно нейно решение по Протокол № 175 от 05.08.2020 г., т. 8, на което с писмо изх. № Е-14-00-6/27.05.2021 г. е поканила лицата, представляващи дружествата в сектор "Топлоенергетика" за присъствено или виртуално участие в откритото заседание чрез програмата за съобщения S.. На откритото заседание Комисията е обсъдила със съответните енергийни дружества изготвения доклад № Е-Дк-495, след което в рамките на определения съгласно чл. 30, ал. 4 НРЦТЕ и чл. 47, ал. 3 НРЦЕЕ срок, дружествата са депозирали своите възражения, писмени становища и обосновки. Жалбоподателят не е взел участие в откритото заседание. Представил е писмено възражение с писмо вх. № Е-14-05-4/02.06.2021 г.

На 03.06.2021 г., на закрито заседание Комисията е приела проект на решение и е насрочила дата за провеждане на обществено обсъждане.

На общественото обсъждане, проведено на 07.06.2020 г., са присъствали поканените заинтересовани лица по смисъла на чл. 14, ал. 2 ЗЕ, на които е предоставен 14-дневен срок за представяне на становища по проекта съгласно изискванията на чл. 14, ал. 3 с.з.

След приключване на административната процедура Комисията е постановила процесното Решение № Ц-26 от 01.07.2021 г., с което в частта му по т. 7 на „Топлофикация ВТ“ АД са утвърдени цени на елементите на необходимите приходи на „Топлофикация ВТ“ АД за следващия ценови период (01.07.2021 г. – 30.06.2022 г.), както следва: 1. Преференциална цена на електрическата енергия (без ДДС) - 292,43 лв./MWh; 2. Премия по чл. 33а от ЗЕ - 167,36 лв./MWh; 3. Еднокомпонентна цена на топлинната енергия с топлоносител гореща вода (без ДДС) -107,47 лв./MWh; 4.

Ценообразуващи елементи на цените по т. 1 и т. 3: Необходими годишни приходи - 8 493 хил. лв., в т. ч.: разходи - 8 396 хил. лв., от които условно-постоянни - 1 564 хил. лв. и променливи - 6 832 хил. лв.; Регулаторна база на активите - 1 838 хил. лв.; Н. на възвръщаемост - 5,26%; Електрическа енергия от високоефективно комбинирано производство - 18 600MWh; Топлинна енергия с топлоносител гореща вода - 28 413 MWh.

По делото е изслушана съдебна комплексна технико-икономическа експертиза /СКТИЕ/, изготвена от вещи лица икономист и инженер, оспорена от ответника по съображения подробно изложени в депозираното по делото становище. Експертизата

е приета от съда като изготвена въз основа на приобщения доказателствен материал, допълнителните разяснения и поясненията, които бяха направени от вещите лица в открито съдебно заседание на 03.06.2022 г. По искане на процесуалния представител на ответника е допусната и приета без възражения от страните допълнителна СКТИЕ. В работата си вещите лица са ползвали нормативни актове, действащи през разглеждания период, в т.ч. Закона за енергетиката, Наредба № 5 от 23.01.2014 г. за регулиране на цените на топлинната енергия (НРЦТЕ), Наредба № 1 от 14.03.2017 г. за регулиране на цените на електрическата енергия (НРЦЕЕ), Указания за образуване на цените на топлинната енергия и на електрическата енергия от комбинирано производство при регулиране чрез метода „норма на възвръщаемост на капитала“ (Указания - НВ, 2018), приети с протоколно решение на КЕВР № 116 от 26.06.2018 г. по т.1, електронни справки и приложения към тях. Изводите на експертните заключения, ще бъдат обсъдени и съобразени в съвкупност с останалите доказателства по делото.

При така установената фактическа обстановка, съдът формира следните правни изводи:

Жалбата е подадена в законоустановения срок, пред надлежен съд и от надлежна страна, за която е налице пряк и непосредствен правен интерес от обжалване на решението на КЕВР в оспорената му част, касаеща „Топлофикация ВТ“ АД, поради което е допустима.

Разгледана по същество жалбата е основателна поради следните съображения:

Проверяваното ценово решение е издадено в съответствие с регулаторните правомощия на Комисията, при наличието на кворум, с изискуемото мнозинство, от състав, който съответства на изискванията на закона, подписано е, поради което, съдът намира, че същото е издадено от компетентен орган.

Решение № Ц-26 от 01.07.2021 г. е издадено и при спазване на изискването за форма, установено в разпоредбата на чл. 59 АПК. Същото съдържа мотиви, структурирани в раздела "общ подход" и отделно съображения относно ценовите утвърждавания и корекции за всяко топлофикационно дружество, доколкото правомощията на КЕВР да регулира цените са обусловени от предложението и данните, предоставени от енергийните предприятия. Ето защо административният орган следва да изложи конкретни съображения за това приема ли за обосновани предложените цени от заявителите, образувани ли са те с оглед изискванията на приложимите нормативни разпоредби и въз основа на кои ценообразуващи елементи, съответно да обоснове защо и по какъв начин определя различен от предложения размер на цените. Според настоящия съд в обстоятелствената част на проверяваното решение са изложени достатъчно мотиви в тази насока, като съответствието на изведените изводи с относимата нормативна уредба касае материалната законосъобразност на акта.

Не се констатират съществени нарушения на административно-производствените правила при постановяването на оспорения акт, които да са от такова естество и интензитет, че да рефлектират на валидността и обосноваването на упражнената компетентност. В проведената процедура е гарантирано и реално упражнено правото на заинтересованите лица да изразят своите становища, включително и да представят необходими доказателства, което право е надлежно упражнено и от жалбоподателя. Комисията след представяне на заявлението за утвърждаване на цени на закрито заседание е приела доклад на работната група, назначена за проучване на преписката. Проведено е открито заседание за обсъждане на приетия доклад. На закрито заседание

регулаторният орган е приел проект на решение по заявлението, който е подложен на обществено обсъждане. Общественото обсъждане е проведено съгласно изискванията на чл. 14 ЗЕ – за участие са поканени държавни органи, ведомства, организации, енергийни предприятия, граждани и търговски дружества. Решението на регулаторния орган е взето при извършена преценка на заявленията и обсъждане на становищата на заинтересованите лица на закрито заседание на комисията, след което е публикувано.

По отношение на материалната законосъобразност на акта:

На основание чл. 21, ал. 1, т. 8 ЗЕ Комисията осъществява регулиране на цените в случаите, предвидени в този закон. Разпоредбите на чл. 30, ал. 1, т. 3 и т. 4 ЗЕ определят, че на регулиране от Комисията подлежат цените, по които производителите продават топлинна енергия на топлопреносното предприятие и на пряко присъединени клиенти и по които топлопреносното предприятие продава топлинна енергия на клиенти. Съгласно чл. 33, ал. 1 ЗЕ Комисията определя преференциални цени за продажба на електрическа енергия, произведена по високоефективен комбиниран начин от централи с комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия по чл. 162, ал. 1 ЗЕ. На основание чл. 21, ал. 1, т. 8б ЗЕ Комисията определя ежегодно премии за електрическа енергия от високоефективно комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, произведена от централи с обща инсталирана електрическа мощност 500 kW и над 500 kW. По силата на чл. 33а, ал. 2 ЗЕ премиите се определят като разлика между преференциалните цени на производителите и определената за този период прогнозна пазарна цена за електрическа енергия, произведена по високоефективен комбиниран начин. За тези производители съгласно чл. 33, ал. 2 ЗЕ Комисията определя преференциални цени, във връзка с определяне на премията. При процедурането си КЕВР следва да изчисли прогнозна пазарна цена за електрическата енергия. Дефиниция на понятието се съдържа в §1, т. 42 от Допълнителните разпоредби на ЗЕ, съгласно която прогнозна пазарна цена по групи производители в зависимост от първичния енергиен източник е среднопретеглената годишна цена, определена от Комисията по методика за електрическа енергия, произведена от слънчева енергия, вятърна енергия, водноелектрически централи, с инсталирана мощност до 10 MW, от биомаса, други видове възобновяеми източници и за електрическа енергия, произведена от високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия, произведена от породен газ и въглища. Преференциалната цена на електрическата енергия, произведена по високоефективен комбиниран начин от централите с комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия по чл. 33, ал. 1 и 2 ЗЕ, се определя по начина, посочен в ал. 3 на чл. 33 ЗЕ, а именно на база индивидуалните разходи за производство съгласно Наредба № 1 от 14.03.2017 г. за регулиране на цените на електрическата енергия.

Преди да пристъпи към анализ на образуването на цените на топлинната енергия и на електрическата енергия от комбинирано производство, съдът намира за необходимо да припомни и принципното положение, че при изпълнение на описаните правомощия за ценово регулиране Комисията се ръководи от принципите по чл. 23, чл. 24 и чл. 31 ЗЕ. В чл. 23, т. 4 ЗЕ е регламентирано правомощието на Комисията да осигурява баланс между интересите на енергийните дружества и клиентите. Тази компетентност предполага оценка и анализ на предоставената информация с оглед на нейната точност и икономическа обоснованост, поради което Комисията няма задължение да приеме еднозначно предложенията на енергийните предприятия. Друг принцип, от

който се ръководи КЕВР при изпълнение на регулаторните си правомощия, е осигуряването на равнопоставеност между отделните категории енергийни предприятия и видовете клиенти (чл. 23, т. 5 ЗЕ). Изпълнявайки това свое законово задължение и в съответствие с принципа на чл. 8, ал. 2 АПК, че в пределите на оперативната самостоятелност при еднакви условия сходните случаи се третират еднакво, Комисията следва да прилага към всички дружества, адресати на процесното решение, общ подход при определяне на цените на електрическа и топлинна енергия и общи принципни положения относно извършените допълнително корекции, но съобразно специфичните особености на дружеството. В чл. 31 ЗЕ се изисква цените да са недискриминационни, основани на обективни критерии и определени по прозрачен начин, да осигуряват икономически обоснована норма на възвръщаемост на капитала и да възстановяват икономически обоснованите разходи за дейността им, включително разходите за: управление, експлоатация и поддръжка на енергийните обекти; поддържане на резервни и регулиращи мощности, необходими за надеждно снабдяване на клиентите; доставка и поддържане на резервите от горива; ремонти; амортизации; съхраняване и преработка на отработено ядрено гориво и радиоактивни отпадъци, извеждане на ядрени съоръжения от експлоатация и ядрена безопасност; балансиране на електроенергийната система.

При направените уточнения и общи положения настоящият съд намира за основателни първата група доводи на жалбоподателя за незаконосъобразност на акта в частта на утвърдените разходи за закупуване на квоти за въглеродни емисии.

Цените на топлинната енергия се определят по реда на Наредба № 5 от 23.01.2014 г. за регулиране на цените на топлинната енергия, а в случаите на комбинирано производство се утвърждават еднокомпонентна цена или цени на топлинна енергия по видове топлоносители и се определя преференциална цена на електрическата енергия, на база приети от КЕВР Указания, и в съответствие с чл. 24 и следващи от Наредба № 1 от 2017 г. за регулиране на цените на електрическата енергия. Вече се посочи, че на основание чл. 36, ал. 1, изр. второ ЗЕ с решение на КЕВР по протокол № 116 от 26.06.2018 г., по т. 1 са приети Указания за образуване на цените на топлинната енергия и на електрическата енергия от комбинирано производство при регулиране чрез метода „Н. на възвръщаемост на капитала“ (Указания-НВ). С друго свое решение по Протокол № 28 от 21.02.2012 г. Комисията е приела прилагането на метод „норма на възвръщаемост на капитала“ за дружествата от сектор „Топлоенергетика“. При този метод, след извършване на регулаторен преглед, КЕВР утвърждава цени и необходими годишни приходи на енергийното предприятие за регулаторен период не по-кратък от една година (чл. 3, ал. 2, т. 1 от НРЦТЕ и от НРЦЕЕ). По смисъла на §1, т. 15 от Допълнителните разпоредби на НРЦТЕ и §1, т. 15 от Допълнителните разпоредби на НРЦЕЕ „регулаторен преглед“ означава дейност, при която Комисията извършва анализ и оценка на отчетната информация за базисната година и прогнозната информация за следващ ценови/регулаторен период, предоставена от енергийните предприятия. В резултат на регулаторния преглед, при прилагане на метода „норма на възвръщаемост на капитала“, Комисията утвърждава прогнозните необходими приходи и цените на енергийните предприятия, включително икономически обоснованите разходи и възвръщаемост на капитала.

Заявените от "Топлофикация ВТ" АД разходите за закупуване на квоти за въглеродни емисии е ценообразуващ елемент, който представлява променлив разход по смисъла § 1, т. 10 от ДР на НРЦТЕ, тъй като пряко зависи от количествата произведена от

дружествата топлинна и електрическа енергия. Разликата между отделените въглеродни емисии при комбинираното производство на топлинна и електрическа енергия през предстоящия прогнозен и разпределените на дружеството безплатни емисионни квоти представлява количеството емисионни квоти, които дружеството трябва да закупи. На основание чл. 48, ал. 1 от Закона за ограничаване изменението на климата операторите на инсталации, притежаващи разрешително за емисии на парникови газове, са задължени до 30 април всяка година да предадат определен брой квоти, равняващи се на общото количество емисии, отделени от инсталацията. За неизпълнение на изискванията на тази разпоредба на операторите на инсталацията се налага имуществена санкция за всеки тон еквивалент въглероден диоксид, за който операторът не е предал квоти. Въз основа на тези законови задължения жалбоподателят трябва да извърши разходи за покупка на емисионни квоти, които са пряко свързани с лицензионната му дейност и които трябва да се включат в утвърдените прогнозните необходими годишни приходи на основание чл. 8, ал. 1 и чл. 32, ал. 1, т. 1 от НРЦТЕ.

Количествата емисии въглероден диоксид (CO₂) за производство на електрическа енергия и топлинна енергия се определят в съответствие с изискванията на глава втора, раздел I, т. 20.11. и т. 20.12. от Указания-НВ, като изчислените емисии са на база прогнозните, утвърдени от Комисията количества горива. При отчитане на драстични разлики в структурата на микса от горива за отчетения период в сравнение с прогнозния такъв, за регулаторни цели се запазва отчетеният микс през базисната година, коригиран пропорционално на прогнозните количества енергия. За целите на ценообразуването е приета прогнозна цена на CO₂ квоти за периода 01.07.2021 г. - 30.06.2022 г. в размер на 51 евро/t CO₂, която е действащата спот цена към 17.06.2021 г. на Европейската енергийна борса. Въз основа на верифицирания доклад на съответното дружество за 2020 г. са изчислени среднопретеглените стойности на показателите на общия микс от гориво. На база утвърдения ИАОС образец-формуляр за попълване на ежегодната информация от дружествата (с нанесени формули за изчисление) средните стойности на емисионния фактор, долната топлина на изгаряне, коефициента на окисление на общия микс и количеството гориво за прогнозния период 01.07.2021-30.06.2022 г. е изчислено общото количество отделени емисии. Разходите за закупуване на емисии въглероден диоксид, които влизат в разходната част на цените за новия регулаторен период, се определят като реално необходимите количества за периода 01.07.2021 г. - 30.06.2022 г. се умножат по икономически обоснованата цена на емисиите от 51 евро/t.

С измененията и допълненията в НРЦЕЕ и НРЦТЕ, обн. ДВ, бр. 47 от 22.05.2020 г., е въведена възможност за компенсиране на разлики между прогнозните и отчетените разходи за природен газ и прогнозните и отчетените разходи за въглеродни емисии в следващия регулаторен/ценови период, които разлики могат да бъдат разсрочени в няколко следващи периода. По силата на чл. 8, ал. 10 - ал. 12 НРЦТЕ и чл. 24а НРЦЕЕ при утвърждаване на цените на топлинната енергия и определяне на преференциалната цена на електрическата енергия, произведена от високоефективно комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия за следващия регулаторен/ценови период, при установяване на разлика от предходния регулаторен/ценови период между прогнозните и отчетените разходи, формиращи разходите за основно гориво - природен газ, и разходите за квоти за въглеродни емисии, необходимите годишни приходи се коригират с тази разлика по формула:

$H_t = Q_g * (C_{пг} - C^I)_t + Q_e * (C_{пе} - C^II)_t \pm P_{t-1}$, където:

H_t е размер на разликата от предходния регулаторен/ценови период, лв.;

Q_g – отчетено количество природен газ за ценовия период, MWh;

$C_{пг}$ – индивидуална прогнозна цена на природния газ за регулаторния/ценовия период, изчислена по реда на ал. 8, т. 2, лв./MWh;

C^I – отчетена индивидуална цена на природния газ за регулаторния/ценовия период, изчислена въз основа на отчетените помесечни количества потребен природен газ и постигнатата помесечна цена, като среднопретеглена стойност, към която се добавят отчетените цени за достъп и пренос през газопреносната, съответно газоразпределителната мрежа, лв./ MWh;

Q_e – отчетено количество въглеродни емисии за регулаторния период, тон;

$C_{пе}$ – прогнозна цена на въглеродните емисии, лв./тон;

C^II – отчетена средна цена на въглеродните емисии на проведените първични търгове на Европейската енергийна борса за регулаторния период, лв./тон;

P – разлика между прогнозните и отчетните разходи, формиращи разходите за основно гориво – природен газ, и разходите за квоти за въглеродни емисии, в резултат на прогнозни количества и разходи, използвани за определяне на H_{t-1} , лв.;

t – ценовият период.

Вещото лице посочва, че при новата регулация, ако утвърдените разходи за природен газ или за въглеродни емисии са по-ниски от реалните разходи, това означава дружеството да вложи средства „сега“ - през разглеждания регулаторен период, част от които да му бъдат възстановени „в бъдеще“ през следващия или няколко следващи регулаторни периоди, в случай, че бъдат разсрочени от Комисията. Друга част от реалните разходи няма да бъде компенсирана, тъй като разлика между одобрените прогнозни количества и реално отчетените не е включена изцяло във формулата (вземат се предвид отчетени количества по разликата в цената, което означава, че няма да се компенсира разликата в количеството по одобрената цена). В с.з. в.л. П. поддържа становището си, че новата регламентация предвижда компенсиране само по отношение на разлики в цените. Разлики, които произтичат от количествата, т.е. отчетени различно количество квоти в сравнение с одобреното не се компенсира и разходите за разликата в количеството остават за сметка на дружеството.

Според публикуваните данни на Европейската енергийна борса (Е. Е. Е. - Е.), средната цена на въглеродните емисии на Европейската енергийна борса към 17.06.2021 г. действително е на ниво около 51 €/тон, като видно от приложените по делото статистики към датата на приемане на решението на КЕВР същата се е повишила до 55 €/тон. Тенденцията, потвърдена и от експертите е, че цената на въглеродните емисии продължава да нараства и през новия регулаторен период, като се е повишила от 50 - 55 €/тон за м.06.2021 г. на 75-80 €/тон към края на 2021 г., като след увеличение през м.02.2022 г. над 90 €/тон спада на 65-70 €/тон през м.03.2022 г., движи се в границите 77-85 €/тон през м.04.2022 г., като през м.05.2022 г. преминава 90 €/тон, след което се понижава на 79-83 €/тон. Т.е. независимо, че приетата от КЕВР цена от 51 €/тон е отразявала текущите пазарни нива на Европейската енергийна борса към средата на м. Юни 2021 г., то продължилото нейно нарастване ще доведе до необходимост от нови компенсации на разходи за въглеродни емисии за топлофикационните дружества по чл.24а, ал.1 НРЦЕЕ и чл.8, ал.10 НРЦТЕ, които трябва да бъдат включени в цените на електрическата енергия в следващия/следващи регулаторни периоди. Иначе казано, възстановяването на разходите за въглеродни

емисии чрез цените на електрическата енергия ще бъде отложено във времето и ще е необходимо дружеството да осигури финансиране за тях.

Посочените данни в контекста на нормативната уредба показва и друго.

Съгласно чл. 8, ал. 4 НРЦТЕ регулаторният орган утвърждава не фактически, а прогнозен размер на разходите, свързани с лицензионната дейност. Това налага извод, че е икономически обосновано разходите за емисии да се включват в цените на периода, за който са относими, на база прогноза. Всички икономически обосновани разходи, в т. ч. и разходите за закупуване на необходимите квоти за емисии парникови газове следва да бъдат включвани в цените на услугите за периода, за който се отнасят, тъй като в противен случай се получава изместване на разходи, които да бъдат заплащани от клиентите през период, към който са неотнесими. Както количествата, така и цената на емисионните квоти следва да бъдат прогнозни *за предстоящия* регулаторен период, а не отчетни, тъй като енергийните предприятия ще закупуват емисиите през бъдещ период, като изискването е прогнозирането да е въз основа на данни от националната и международната практика съгласно чл. 3, ал. 4 и чл. 8, ал. 4 НРЦТЕ. В подкрепа на тези изводи е и заключението на СКТИЕ, където вещото лице – икономист е установило тенденция и данни за покачване на борсовите цени на квоти. Приетата от Комисията цена на въглеродните емисии от 51 €/тон е занижена спрямо пазарните нива към датата на приемане на Решение № Ц-26 от 01.07.2021 г. на КЕВР. Съгласно Приложение № 1 тя е 58.01 €/тон, като към края на 2021 г. е достигнала до 80 €/тон, на каквито нива са задържа и към м. Април и м. Май 2022 г. Към настоящия момент, на база отчетни данни от борсата среднопретеглената цена, изчислена на база приходи и търгувани обеми, за втората половина на 2021 г. - 01.07.2021 г. - 31.12.2021 г., е 61,53 €/тон, към края на 2021 г. цената се е повишила на 80 €/тон, от началото на 2022 г. до 31.05.2022 г. среднопретеглената цена на квотите е 80,60 €/тон, а от началото на регулаторния период 01.07.2021 г. до момента 31.05.2022 г., среднопретеглената цена е 69,90 €/тон., видно от анализа в приетата експертизата.

Съдът намира, че подценената в решението цена на въглеродните квоти от 51 евро/тон не съответства на пазарните условия, което води до натрупване на разходи, които ако не бъдат компенсирани остават за сметка на топлофикационното дружество и формират загуби, намалявайки утвърдената им възвръщаемост. Вещото лице е установило разликата между прогнозната цена на въглеродните емисии от 51 евро/тон и среднопретеглената цена от близо 70 евро/тон, което представлява **40% завишение** на среднопретеглената спрямо прогнозната цена. Според настоящия състав това превишение съставлява съществено отклонение.

Действително окончателните разходи ще следва да се определят съобразно нормите на чл. 8, ал. 10 НРЦТЕ и чл. 24а НРЦЕЕ, съгласно които при утвърждаване на цените на топлинната енергия и на преференциалната цена на електрическата енергия за следващия регулаторен/ценови период при установяване на разлика от предходния регулаторен/ценови период между прогнозните и отчетените разходи, формиращи разходите за основно гориво - природен газ, и разходите за квоти за въглеродни емисии, необходимите годишни приходи се коригират с тази разлика по посочена в наредбите формула. Корекцията може да бъде разсрочвана изцяло или частично при спазване на принципите по Закона за енергетиката. По разбиране на съда обаче изменената нормативна уредба гарантира в последващ период изплащане на всички разходи за въглеродни емисии, направени от дружеството, но не отменя задължението

на Комисията да прилага метода на ценово регулиране "норма на възвръщаемост на капитала", за предстоящия конкретен регулаторен период, в който подценените разходи няма да бъдат включени. Съгласно чл. 3, ал. 2, т. 1 НРЦТЕ методът на регулиране "Н. на възвръщаемост на капитала", е този при който Комисията след проведен регулаторен преглед утвърждава цени и необходими годишни приходи на енергийното предприятие за регулаторен период не по-кратък от една година. С оглед на това съдът приема, че приложеният с Решение № Ц-26/01.07.2021 г. от Комисията подход води до непризнаване на разходи за закупуване на емисионни квоти за спорния по делото регулаторен период, които ще бъдат направени от заявителя.

Следва да се посочи, че непризнаването на разходи води до натрупване на такива, които дори и да бъдат компенсирани в следващ период, ще формират загуби в предстоящия регулаторен период, намалявайки утвърдената възвръщаемост. В този смисъл оспореното решение на регулатора противоречи на предвидения в чл. 31, т. 2 ЗЕ принцип на регулиране, според който цените на енергийните предприятия следва да възстановяват икономически обосноваваните им разходи за дейността им. Разходите за въглеродни емисии са реално платими през предстоящия регулаторен период, от което следва че в същия този период на енергийното предприятие са му необходими и годишни приходи за тяхното закупуване, а не в бъдещи регулаторни периоди, които ще са обект на отделно заявление и отделен регулаторен преглед. Разходите за въглеродни емисии, могат да бъдат прогнозирани, както всеки един елемент от останалите групи разходи, като прогнозирането следва да е въз основа на данни от националната и международната практика съгласно чл. 3, ал. 4 и чл. 8, ал. 4 от НРЦТЕ. Точното прилагане на цитираните разпоредби от регулатора, ще гарантира спазване принципите на баланс между интересите на енергийните дружества и клиентите особено в ситуация като сегашната, където само двата разхода за природен газ и емисии съставляват дял от структурата на разходите в рамките на 70,5%.

По отношение на разходите за ремонти:

Съгласно чл. 31, т. 2, б. "г" ЗЕ цените на енергийните предприятия следва да възстановяват икономически обосноваваните разходи за дейността им, включително разходите за ремонти. Съгласно чл. 8, ал. 4 НРЦТЕ Комисията утвърждава прогнозен размер на разходите, свързани с лицензионната дейност, като преценява тяхната икономическа обосновааност въз основа на представените от енергийното предприятие писмена обосновка и доказателства като неразделна част от заявлението за цени. В прогнозната ремонтна програма за процесния ценови период топлофикационното дружество предвижда разходи, отнесени към електрическата енергия, свързани със задължителното техническо обслужване, ремонт и поддръжка на газо-бутален двигател Wartsila 16V25SG, в т. ч. диагностика на двигателя, диагностика на генератора, диагностика на трансформатор 6 20 kV, подмяна на основни лагери, на биелни лагери, на смукателни клапани, на изпускателни клапани, на бутални сегменти, на 2 бр. цилиндрови глави, подмяна на 4 бр. цилиндрови ризи и др. дейности, съгласно техническата инструкция на производителя. Освен задължително техническо обслужване, ремонт и поддръжка на газо-бутален двигател Wartsila 16V25SG, според техническата спецификация и инструкциите за експлоатация и поддръжка от производителя, дружеството предвижда закупуването на резервни части за обезпечението на аварийните ремонти, димогарни тръби и материали за поддръжка на утилизатор на димни газове, подмяна на моторно, турбинно и генераторно масло и запалителни свещи. За периода се предвижда и задължително техническо обслужване

на турбокомпресорите АВВ VTR-254-11, вкл. почистване на всички части и балансиране на ротор подмяна на комплект лагери от компресорната и турбинната страна, подмяна на уплътняващи втулки, филтърни елементи и др.

В справка № 1 "Разходи" са извършени следните корекции: разходите за ремонт са коригирани от 713 хил. лв. на нивото на отчетените за 2020 г. 403 хил. лв. или с 279 хил. лв., до нивото на отчетената стойност през 2019 г. и в съответствие с т. 1. 2 от общия подход (стр. 7 от решението), т.е. отчетените за 2020 г., като е допуснато 10% завишение на същите.

Писменото възражение на дружеството при документална обосноваване на разходите за ремонти е оставено без уважение като аргументите на регулатора са базирани на баланса, за който Комисията следи, за интересите на дружествата от една страна и клиентите на услугата „топлоснабдяване“ от друга, който трудно би бил постигнат в ситуация на повишени разходите за природен газ и емисии. Същевременно, дружеството възражава, че предвидените по-високи разходи за ремонт са включени с цел подобряване на качеството на предоставяната от „Топлофикация-ВТ“ АД услуга. Посочено е, че през изминалия сезон е проведена кампания, целяща подмяната на големи участъци от топлопреносната мрежа с цел гарантиране на успешното протичане на земния отоплителен сезон. С предвидените по високи разходи за ремонт се гарантирало продължаването на тази политика. Разликата между отоплителен сезон 2021 г. и предходните години била осезаема, драстично били намалели подадените сигнали и жалби за качество на услугата и непрекъснатост на снабдяването с топлинна енергия, включително спиранията поради нуждата от незабавни аварийни ремонти. Акцентирано е, че все още има големи компрометиращи участъци, които трябва да бъдат ремонтирани.

В т.1.2 от общия подход Комисията е очертала съдържанието на обосновката на разходите за ремонтни дейности, която ще прилага по отношение на всички енергийни предприятия, както следва: В общия случай, при пропуски в изискванията за обосновка, разходът за ремонт е коригиран до отчетената стойност през 2020 г. При наличие на мотивирани обосновки относно необходимостта от извършване на ремонтни дейности с оглед недопускане на рязко покачване на цените и запазване на възможността на клиентите за редовно заплащане на задълженията си, стойността на разхода е допуснато да превишава отчетната стойност с 10% от отчетната стойност през базисната година. За дружествата, при доказани и мотивирани обосновки за необходимост от извършване на основни ремонти при изчерпване на часовете пробег на завода-производител на оборудването е допуснато максимално повишение на разхода в рамките до 50% от отчетната стойност през базисната година.

Видно от т. 2 от обосновката на топлофикационното дружество същият е представил мотивирани обосновки за ремонтни дейности представляващи „техническо обслужване“, а не „основни ремонти“, поради което в съответствие с второто предложение на т. 1.2 от общия подход Комисията правилно е приложила стойността на разхода, а именно при наличие на мотивирани обосновки относно необходимостта от извършване на ремонтни дейности с оглед недопускане на рязко покачване на цените и запазване на възможността на клиентите за редовно заплащане на задълженията си, стойността на разхода е допуснато да превишава отчетната стойност с 10% от отчетната стойност през базисната година. В тази връзка, съдът не кредитира заключенията на вещите лица в техническата и икономическата част на същото по отношение на тези разходи изложени в задача № 4. В техническата част вещото лице

не е извършило анализ и оценка на необходимостта от тези разходи в заявения размер, поради което не се налагат други изводи, които да оборят приетия общ подход от Комисията по т. 1.2 от процесното решение. Напротив, прогнозните ремонтни разходи се обосновават по безспорен начин на база извършения сравнителен анализ с ежегодния размер, при това допълнително завишен с 10%, за което Комисията е изложила подробна аргументация в т.1 на стр. 101 от процесното решение. От това следва, че заявените разходи за ремонти над размера определен от общия подход са икономически необосновани, както правилно е приел регулатора.

Идентичен извод се налага и за извършената корекция на присъщите разходи за осъществяване на лицензионната дейност на жалбоподателя – разходи за заплати и възнаграждения. Мотивите на регулатора в тази част са същите като тези, изложени във връзка с непризнатите разходи за ремонт (двете пера са разгледани в една точка (т. 1 на стр. 101). Видно е, че Комисията е редуцирала същите до нивото на тези от 2020 г., в съответствие с т. 1. 3 от общия подход. Задържането на повишението на разхода се е обосновано с драстичното увеличение на разходите за емисии и цена на природния газ. Действително Комисията е задължена да отразява в цените предвидените нива на ежегодните повишения на разходите за заплати и възнаграждения, в каквато насока са били възраженията на енергийното дружество. Задължение на дружеството е да следва заложената му регулаторна рамка от страна на регулатора. В случай че ръководството на дружеството счете, че разходите за работна заплата са недостатъчни за задържането и привличането на квалифициран персонал или други разходи, свързани с лицензионната дейност, то евентуалното повишение би следвало да бъде за сметка на утвърдената от Комисията възвръщаемост на капитала в рамките на утвърдените цени. Както се посочи по-горе, в чл. 23, т. 4 ЗЕ е регламентирано правомощието на Комисията да осигурява баланс между интересите на енергийните дружества и клиентите. Тези правомощия предполагат оценка и анализ на предоставената информация с оглед на нейната точност и икономическа обоснованост, поради което КЕВР няма задължение да приеме еднозначно предложенията на енергийните предприятия. Съдът счита, че правилно Комисията е приложила общия подход, който съответства на действащото законодателство по съществуващата правна уредба в раздела „ценообразуващи елементи“ на двете наредби НРЦЕЕ и НРЦТЕ. В случая няма несъответствие на корекцията в разходите за заплати и възнаграждения с разпоредбите на двете Наредби и Указанията, доколкото разпоредбите по отношение на разходите са общи и няма изрични текстове относно разходите за заплати и възнаграждения, които да бъдат интерпретирани от Комисията в нарушение на чл. 23, т. 5 ЗЕ за осигуряване на равнопоставеност между отделните категории енергийни предприятия и между видовете клиенти. В този смисъл правилно Комисията е приложила общ подход при определяне на тези разходи за всички дружества, защото този подход гарантира равнопоставеност в подобна ситуация, когато инструментите за въздействие на Комисията върху крайните цени са изчерпани в голяма степен.

Изложените по-горе доводи важат и за извършената от КЕВР корекция на обосноваваните от жалбоподателя разходи за осигуровки и социалните разходи. Последните са функция от разходите за заплати и възнаграждения. Ето защо съдът намира, че разходите за осигуровки и социалните разходи са коригирани и намалени до размера на отчетените от 142 хил. лв. на 129 хил. лв. или с 13 хил. лв., в съответствие с т. 1. 3 от общия подход, като закономерна последица от корекцията на

разходите за възнаграждения.

Неоснователно е възражението на жалбоподателя за незаконосъобразност на извършеното намаляване на нормата на възвръщаемост на привлечения капитал.

Съгласно чл. 31, т. 4 ЗЕ цените на енергийните предприятия трябва да осигуряват икономически обоснована норма на възвръщаемост на капитал. Вещото лице е установило, че нормата на възвръщаемост е определена от КЕВР като среднопретеглена цена на капитала съгласно чл. 15, ал. 1 НРЦЕЕ и по формулата в чл.15, ал. 2 НРЦЕЕ, съответно чл.10, ал. 1 и ал. 2 НРЦТЕ. Нормата на възвръщаемост е изчислена на база целева норма на възвръщаемост на собствения капитал и целева норма на възвръщаемост на привлечения капитал, претеглени според индивидуалната структура на капитала на съответното дружество. Нормата на възвръщаемост на собствения капитал е определена при ползване на Модела за оценка на капиталовите активи - МОКА (С. А. Pricing M. - CAPM), който отчита риска на пазара и риска на структурата на капитала на предприятието, с които се увеличава безрисковата доходност.

„Топлофикация- ВТ" АД е включило в Справка № 3 от електронния модел НВпк (нормата на възвръщаемост на привлечения капитал) от 6,26%, като е попълнило частта за привлечен капитал, според която има 6 кредита с остатъци по главниците, последният от които от 2017 г. С решението КЕВР е коригирала нормата на възвръщаемост от 6,26% на 5,26% в съответствие с глава втора, раздел III, от Указания-НВ и т. 3 от общия подход. Вещото лице е сравнило ползваните от Комисията изходни данни – актуални статистически данни на БНБ за дългосрочния лихвен процент за оценка степента на конвергенция за 12 месеца назад (средно 0,2584 % за безрискова доходност и 1,55 % рейтингов корпоративен спад) и тези на лихвите по кредити, различни от овърдрафт, за сектор нефинансови предприятие, със срок над 1 до 5 години и над 5 години за 2020 г. (средно 3,00-3,1 %), при което е отговорило на задача № 5, че КЕВР е определила цена на привлечения капитал за топлофикационните дружества, по-ниска както от лихвите по кредити за 2020 г и за периода м.05.2020 г. - м.04.2021 г., публикувани от БНБ, така и по-ниска от цената на дълга, определен от проф. Дамодаран за компании от З. Европа за 2020 г. В Допълнителната експертиза вещото лице установява, че съгласно данните на БНБ за периода април 2020 - март 2021 г. нивото на лихвите по кредит до 1 млн. евро над 5 години е два пъти по-ниско - 1,88%, а съгласно данните на БНБ за предходния регулаторен период 01.07.2020-30.06.2021 г. лихвите по кредит до 1 млн. евро над 5 години са средно в размер на 1,76%.

Съдът намира, че констатациите на стр. 44 и стр. 45, по задача № 5.1, в частта по т. 1 от основното заключение не са съобразени с т. 40 от Глава втора, Раздел III от Указанията“, поради което не кредитира заключението в тази част. Това е така, защото нормата на възвръщаемост на привлечения капитал се изчислява по начина, посочен в т. 40 от Указания-НВ, но се утвърждава до размера, посочен в т. 41 от Указания-НВ. В този смисъл едновременното прилагане на двата подхода (по т. 40 и 41 от Указания - НВ) е систематично последователно и допустимо. Точки 40 и 41 от Указания – НВ, следват нормативно регламентираната формула за ценообразуващия елемент - норма на възвръщаемост на капитала съгласно чл. 15, ал. 2 НРЦЕЕ и чл. 10, ал. 2 НРЦТЕ, от които е видно, че изискването за съответствие с пазарната норма се прилага спрямо величината НВпк. След преценка за съответствие с пазарната норма и евентуална корекция Комисията определя целевата норма на възвръщаемост на

привлечения капитал, която участва във формула за изчисление на нормата на възвръщаемост на капитала (прогнозната среднопретеглена цена на капитала) за прогнозния регулаторен период. Правомощието на КЕВР да регулира цените в сектора имплицитно включва в себе си и проверка за икономическа обоснованост на разходите на дружеството, включително по повод съществуващите към момента на утвърждаване на цените договорни отношения на това дружество. В противен случай правомощията на Комисията биха били съществено ограничени и тя не би могла да изпълнява регулаторните си функции в изпълнение на целта на закона. Затова неотнормо в случая е дали действащите финансови задължения по търговски договори сключени от енергийното предприятие, могат и следва да бъдат договаряни или рефинансирани за целите на ценовото регулиране.

Същественият за спора въпрос е дали разходите по съответните финансови задължения, представляващи привлечения капитал съгласно Справка № 3, са в съответствие с пазарната норма по чл. 10, ал. 2 НРЦТЕ и чл. 15, ал. 2 НРЦЕЕ и ако не са, правилно ли регулаторът е извършил корекция в посока пазарната норма за предстоящия регулаторен период. В тази връзка вещото лице икономист по допълнителната експертиза е изследвало официална статистическа информация на БНБ за Лихвени проценти и обеми по нов бизнес по кредити, различни от овърдрафт, за сектор нефинансови предприятия по период на първоначално фиксиране на лихвения процент. На стр. 7 в допълнителното заключение е изчислена средна стойност на лихвите по кредити до 1 млн. евро със срок над 5 години, за периода м. април 2020 г. - м. март 2021 г. в размер 1,88%, а на стр. 8 в допълнителното заключение е изчислил средна стойност на лихвите по кредити до 1 млн. евро със срок над 5 години, за периода м. юли 2020 г. - м. юни 2021 г. в размер на 1,76%. Съпоставимо с така установените в експертизата данни за пазарната норма по смисъла на чл. 15, ал. 2 НРЦЕЕ и чл. 10, ал. 2 НРЦТЕ, КЕВР е определила целевата норма на възвръщаемост на привлечения капитал в размер на 1,81% - стр. 43, което според настоящия състав са несъществени отклонения в двете изчисления.

Следва да се подчертае, че в условията на регулиран пазар разпоредбата на чл. 31, т. 4 ЗЕ, изискваща цените на енергийните предприятия да осигуряват икономически обоснована норма на възвръщаемост на капитала, не означава, че всички разходи на тези предприятия следва да бъдат одобрени и включени при определяне цената на топлинната и електрическата енергия. В случая цените са определени след анализ и оценка на представената от дружеството информация относно размера на икономически обосноващите разходи, в съответствие със задължението на регулаторния орган да осигурява баланс между интересите на енергийните предприятия и клиентите (чл. 23, ал. 1, т. 4 ЗЕ), т. е. Комисията утвърждава ценообразуващи елементи, които счита за икономически обосновани в съответствие с пазарната норма, по смисъла на чл. 15, ал. 2 НРЦЕЕ и чл. 10, ал. 2 НРЦТЕ. Поради това в тази част административният акт отговоря на целта на чл. 2, ал. 1, т. 4 ЗЕ и принципите, предвидени в чл. 31, т. 3 и т. 4 ЗЕ.

По отношение на извършеното коригиране на „технологичните разходи по преноса“: Съгласно т. 6 от общия подход количествата на топлинната енергия за технологични разходи по преноса са на база отчетен период, съобразени с производствената, ремонтна и инвестиционна програми, както и развитието на мрежите и реалните стойности на загубите, породени от намаленото потребление на топлинна енергия. Технологичните разходи по преноса са в съответствие с утвърдената методика от

КЕВР и изискванията на чл. 21, ал. 1, т. 19 ЗЕ. За целите на ценовото регулиране, в признатите от Комисията технологични разходи по преноса могат да се включат показатели на разхода (MWh и %), установени в резултат на сравнителни анализи за нивото му през изминали години, гранични стойности на разхода от 10%, постижими при оптимални условия на пренос на топлинна енергия, както и използването на експертна оценка за неговото изменение през новия ценови период, в резултат от извършените и предстоящите за извършване инвестиции в топлопреносната мрежа. Задържането и корекцията на разхода се налага поради вече изложените по-горе аргументи, свързани с драстичното увеличение на разходите за емисии и цената на природния газ и запазване на клиентите на топлинна енергия, присъединени към топлофикационните мрежи.

В справка № 5 „ТИП в преноса“ технологичните разходи по преноса на топлинна енергия са коригирани от 13 353 MWh (37,59%) на 7 113 MWh (20,02%) или с 6 240 MWh. Същите за предходния регулаторен период са в размер на 14094 MWh. В т. 5 на стр. 102 и 103 от процесното решение Комисията подробно е изложила мотиви за извършената корекция, поради което неоснователни са възраженията в жалбата на „Топлофикация-ВТ“ АД, че корекцията на технологичните разходи е необоснована. За определяне на технологичните разходи по преноса на топлинна енергия, с писмо изх. № Е-14-00-2 от 15.03.2021 г. КЕВР е указала на 39 дружества от сектор „Топлоенергетика“ до 01.04.2021 г. да подадат заявления за утвърждаване на цени на енергия, като представят подробно описана отчетна и прогнозна информация, включително по т. 1.12 от писмото е указано да се представят „Данни и доказателства за определяне на допустимите размери на технологичните разходи на топлинна енергия при преноса на топлинна енергия, съгласно Методика за определяне на допустимите размери на технологичните разходи на топлинна енергия при пренос на топлинна енергия, приета от Комисията с протоколно решение № 139 от 20.10.2005 г., по т. 1“. Видно от писмо с вх. № Е-14-05-3 от 31.03.2021г. „Топлофикация-ВТ“ АД не е изпълнило тези указания и не е представило информацията по 1.12. от писмото на регулатора. В тази връзка жалбоподателят няма основание да оспорва корекцията на технологичните разходи по преноса в съдебната фаза, тъй като не ги е изложил и защитил пред административния орган със заявлението за регулаторния период. Съгласно констатациите на вещите лица на стр. 25 и 26, по т. 14 и на стр. 50 от основното заключение, КЕВР е приела за икономически оправдано да бъдат запазени произведените количества топлинна енергия, с оглед запазване на производството на електрическа енергия по високоэффективен комбиниран начин, за което топлофикационните предприятия получават държавна помощ чрез премията по чл. 33а ЗЕ, както и да се постигне по-ниска цена на топлинната енергия за потребителите, което цели запазване на клиентите на дружеството. Чрез приложения подход от регулатора се постигат основните цели на ЗЕ, чрез създаването на предпоставки за енергийни доставки при минимални разходи, което е императивно изискване за гарантиране защитата на интересите на потребителите съгласно чл. 2, ал. 2 ЗЕ.

В обобщение на изложеното и независимо от направените от настоящия съд изводи за правомерност на извършените корекции на заявените разходи за ремонти, за заплати и възнаграждения, норма на възвращаемост на привлечения капитал и технологични разходи по преноса на цените, установеното несъответствие на акта в частта на извършените корекции на разходите за закупуване на квоти за въглеродни емисии, цялостно рефлектира върху законосъобразността на оспорената точка 7 от Решение №

Ц-26/01.07.2021 г. Поради това съдът следва да отмени акта и да върне преписката на КЕВР за ново произнасяне съгласно дадените в мотивите на настоящето решение задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона.

При този изход на спора, на основание чл. 143, ал. 1 АПК, следва да бъде уважено своевременно заявеното от процесуалния представител на жалбоподателя искане за присъждане на разноски, които съобразно наличните по делото разходо-оправдателни документи съдът изчислява на 4 265,00 лв., в т. ч. държавна такса 50,00 лева и депозити за вещи лица 4215,00 лева.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 АПК, Административен съд София - град, III отделение, 75-ти състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № Ц-26 от 01.07.2021 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране, **в частта по т. 7**, с която по подадено заявление за утвърждаване на цени на електрическа и топлинна енергия, считано от 01.07.2021 г., и след извършени корекции са утвърдени цени на елементите на необходимите приходи на „Топлофикация ВТ“ АД за следващия ценови период (01.07.2021 г. – 30.06.2022 г.), както следва: 1. Преференциална цена на електрическата енергия (без ДДС) - 292,43 лв./MWh; 2. Премия по чл. 33а от ЗЕ - 167,36 лв./MWh; 3. Еднокомпонентна цена на топлинната енергия с топлоносител гореща вода (без ДДС) -107,47 лв./MWh; 4. Ценообразуващи елементи на цените по т. 1 и т. 3: Необходими годишни приходи - 8 493 хил. лв., в т. ч.: разходи - 8 396 хил. лв., от които условно-постоянни - 1 564 хил. лв. и променливи - 6 832 хил. лв.; Регулаторна база на активите - 1 838 хил. лв.; Н. на възвръщаемост - 5,26%; Електрическа енергия от високоефективно комбинирано производство - 18 600MWh; Топлинна енергия с топлоносител гореща вода - 28 413 MWh.

ВРЪЩА преписката на Комисията за енергийно и водно регулиране за ново произнасяне в едномесечен срок, считано от влизане на решението в сила, съобразно дадените указания по тълкуването и прилагането на закона.

ОСЪЖДА Комисията за енергийно и водно регулиране да заплати на „Топлофикация ВТ“ АД със седалище в [населено място] и адрес на управление [улица], представлявано от А. Л. Д., разноски по делото в общ размер на 4 265,00 /четири хиляди двеста шестдесет и пет/ лева.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му.

Препис от решението да се изпати на страните по реда на чл. 137 АПК.

СЪДИЯ: